

Landskapsplan

for

Losby Bruk AS

Opprinnelig utarbeidet 2005.

Revidert 2023.

Innhold

1. Generell beskrivelse av eiendommen.	3
2. Skogbruk	4
3. Miljøverdier.	8
3.1 Skogarealer med spesielle verneverdier (HCV).	10
4. Kulturminner	13
5. Friluftliv	18
6. Annen arealbruk.	20
7. Sammenfatning av mål og tiltaksplan.	21
8. Konkret handlingsplan	22

1. Generell beskrivelse av eiendommen.

Eiendommen er en skogdominert landbruks-eiendom på totalt ca. 43.900 daa. Eiendommen ligger i Lørenskog og Rælingen kommuner. Skogen er fordelt på 2 teiger, en hovedteig på ca 42.000 daa som ligger med ca. 80 % i Lørenskog kommune og 20 % i Rælingen kommune, og en mindre teig på ca. 1.900 som i sin helhet ligger i Rælingen kommune.

Eiendommen har 39.440 da produktiv skog. Ca. 900 da myr og impediment, 2.470 da vann, 980 da golfbaneareal og 110 da innmark og beiteland. Denne plan fokuserer på skog- og utmarksarealet.

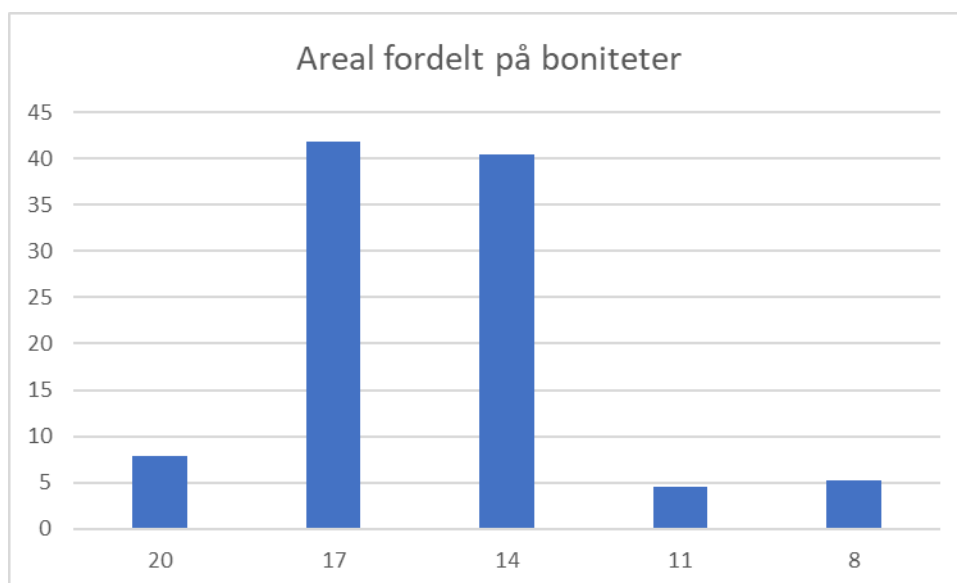
3.832 da av eiendommen inngår i 3 naturreservat, og er unntatt fra all hogst.

Eiendommen var fra 1959 organisert som et privat sameie av arvingene etter tidligere eier, nå organisert som et aksjeselskap med 12 aksjonærer. Eiendommen driver selv all virksomhet knyttet til skogbruk, jakt og utmarksprodukter, herunder utleie og drift av 25 opprinnelige arbeiderboliger til virksomheten. Bygninger og arealer for jordbruk og golf er leiet ut.

Annen fast etablert virksomhet på eiendommens areal er skytebaner som drives av 3 skyteklubber, golfbane som drives av Losby Golfpark AS og besøksgård med ridesenter som drives av Lørenskog kommune.

På Losby Bruk sitt areal har det vært drevet skogbruk og sagbruksvirksomhet i 500 år. Losby Bruk var i utgangspunktet 3 eiendommer, som Samlingen av Losby Bruk som en eiendom startet for ca 300-årig historie som aktivt drevet jakt- og skogeiendom og leverandør av skogprodukter. Historisk har eiendommen foredlet sagtømmeret på eget sagbruk. Industrivirksomheten ble nedlagt i 1960.

Eiendommen ligger i sin helhet i Østmarka, og er hovedinnfallsport fra nordøst til de mye brukte turområdene i Østmarka. Eiendommen ligger med tilnærmet hele sitt areal innenfor markalovens og markaforskriftens virkeområde.

Produktivt skogareal utenfor reservater fordelt på boniteter.

Den produktive skogen utenfor reservatarealet utgjør totalt 34.792 daa. Som det fremgår av diagrammet er arealet i det store dominert av boniteten 17 og 14, som er middels til gode boniteter. Terrenget er utpreget småkupert, med store bonitetsvariasjoner over relativt små avstander. Det er stadige skifter mellom tørre koller og fuktige dråg. Med unntak av tørre rygger er skogen grandominert. Det er likevel gode naturlige forhold for et vesentlig løvinnslag, hvor bjørk og osp er viktige treslag.

Andre formelle rettighetshavere på eiendommen.

Det må antas å være noen gamle beiteretter på deler av arealet på eiendommen. Det er svært arbeidskrevende å få disse avklart. Det legges til grunn at slike rettigheter finnes, men de blir ikke benyttet.

Nedre Romerike vannverk har ervervet rettighet til uttak av drikkevann fra Åmotdammen, Ramstadsjøen og Drettvannet, inklusive Halsjøen som drenerer til Drettvannet.

Drikkevannsforsyningen fra disse vannene er avviklet for Åmotdammen og Ramstadsjøen, og i ferd med å bli avviklet for Drettvannet/Halsjøen. Lørenskog kommune er i ferd med å overta ansvaret for dammene som vannverket har bygget i Lørenskog, og Rælingen kommune har tilsvarende overtatt ansvaret for dammene i Rælingen.

Lørenskog kommune leier den del av innmarka som ikke er leiet ut til golfbanen, for bruk av besøksgården. Her inngår rett til å ha beitedyr. Dette leieforholdet er bundet opp fram til 2050.

Lørenskog skytterlag og Lørenskog jaktskyttere leier areal til skytebaner, med tilhørende behov for sikkerhetssoner.

Staten har ervervet rett til å ha en kommunikasjonsmast for kommunikasjonssystemet Nødnett, for politi, brann og utrykningstjenesten.

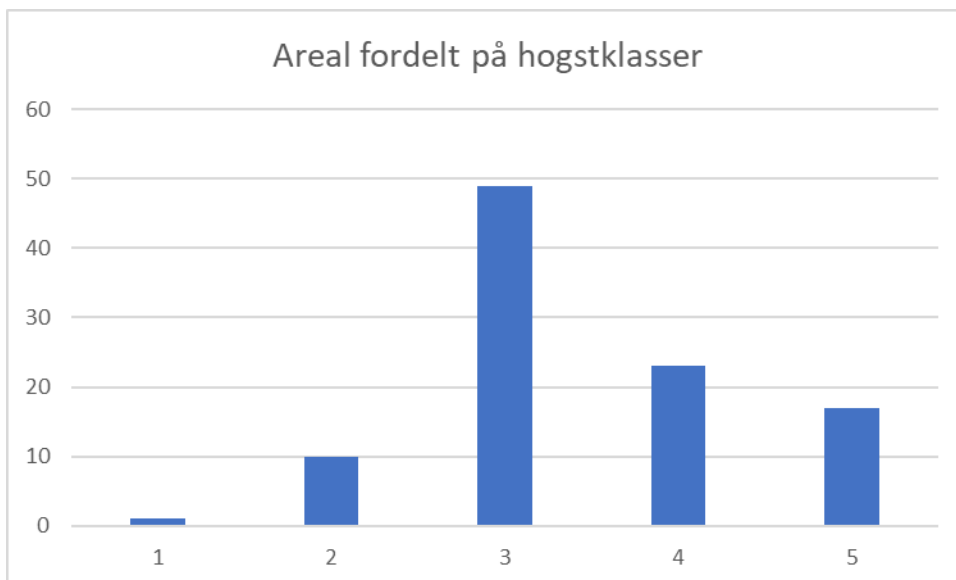
2. Skogbruk

Utgangspunkt

Eiendommen ligger på det gneisdominerte grunnfjellsområde øst for Oslo, med stor andel lagdelte gneisbergarter. De geologiske strukturer går utpreget i nord-sør retning som følge av omfattende øst-vest rettet trykk i urgammel tid som har foldet opp jordskorpen. Eiendommen ligger utenfor det mer næringsrike Oslo-feltet. Dette gir mer kupert terreng og gjennomgående mindre kalkrik mark og lavere boniteter enn vi har på vestsiden av Oslo-fjorden. Naturgeografisk ligger skogen i borenemoral sone.

Skogen er preget av generasjoners aktive virksomhet. Eiendommen som næringseiendom har eksistert i flere hundre år. Avgrensing omtrent tilsvarende hva vi har i dag, fikk eiendommen omkring 1850. Ordinært bestandsskogbruk ble ikke innført i vesentlig omfang før slutten av 1950-årene. Fra dette tidspunkt ble det fram til 1980-tallet drevet relativt omfattende hogster med et årlig avvirkningsomfang ofte høyere enn 10.000 m³. Det relativt høye avvirkningsvolumet kunne ikke opprettholdes på lang sikt, noe som ble vesentlig forsterket etter at ca. 2.250 daa med

hogstmoden skog ble båndlagt til vern ca.1990. Verneomfanget ble ytterligere utvidet med nye ca. 2500 daa i år 2000. Den første omgang med vern ble erstattet i form av kontant oppgjør. Den siste ble gjort opp i form av makeskifte, som ga eiendommen eiendomsrett til nærliggende skog som tidligere hadde tilhørt Rælingen kommune. Driftskvantumet har de siste 10 år ligget på ca. 2.500 – 4.500 m³ pr. år, hvorav 20 – 40 % har vært tatt ut som tynning.

Produktivt skogareal utenfor reservatene fordelt på hogstklasser (skogens utviklingstrinn).

Aldersfordelingen av skogen utenfor reservatene viser resultater av høy avvirkningsaktivitet i perioden 1955 – 1985, etterfulgt av relativt moderat aktivitet for å bygge opp igjen tømmerressursen. Samlet volum pr. daa var i 1995; 6,3 m³. Dette volumet er deretter suksessivt bygget opp og er pr. 2021 kalkulert til å være 18,4 m³/daa.

Andelen eldre skog i hogstklassene 3 (yngre produksjonsskog) og 4 (eldre produksjonsskog) har økt vesentlig siden 1995.

Ressurser og muligheter.

Eiendommen ligger i et område med gode naturlige forutsetninger for produksjon av gran av god kvalitet. Ca. 65 % av stående volum er gran. Fortsatt bør gran være hovedtreslaget for skogproduksjonen. Furu utgjør ca. 20 % av tømmerandelen. Furu forekommer dels som enkelttreinnslag i grandominert skog og delvis som mer rene furubestand på sumpskog eller tørre koller. Mulighetene for produksjon av kvalitetsvirke av furu er begrenset. Løvandelen på eiendommen er ca. 15 %, og 50 % høyere enn den generelle målsetting for norsk skogbruk

Samlet stående volum var i 1995 på 213.000 m³. I 2010 var volumet kalkulert kalkulert til 340.000 m³. I 2021 er volumet 640.000 m³. Den årlige tilvekst er på 15.100 m³. De angitte tall er bruttotall som må reduseres for topp og avfall, vanskelig tilgjengelige områder og miljø- og friluftshensyn.

Gammelskogandel med eventuell strategi for utvikling.

Gammel-skogandelen målt i areal i h.kl. IV + V på det produktive areal utenfor reservatene er 39%.

Det er et mål på sikt å opprettholde gammelskogandelen. Dette gjøres gjennom noe lavere avvirking enn årlig tilvekst, høy tynningsandel og bruk av lukkede hogster der forholdene ligger til rette for dette.

Løvandelen, med eventuell strategi for utvikling.

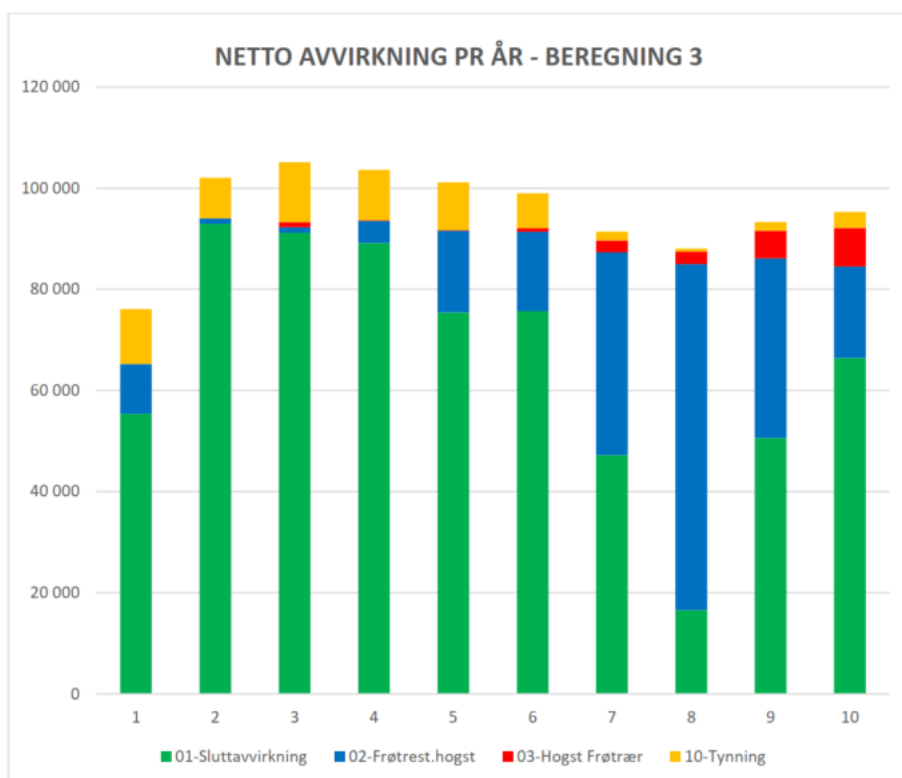
Løvandelen på eiendommen er kalkulert til 15 %. Det er naturlig med vesentlig løvinnslag, og gode naturgitte forhold for produksjon av lavlandsbjørk og osp. Markedene for trevirke fra disse treslag er normalt svake, men med bedre priser på spesielt bjørk i enkelte år. Osp er vanskelig å selge og bjørk selges hovedsakelig som ved eller massevirke. Det vil ikke bli lagt opp til ytterligere økning av andelen løv, men dagens relativt høye nivå vil bli opprettholdt delvis for å spare kostnader med løvrydding, delvis for å stå bedre rustet overfor et fremtidig usikkert og skiftende virkesmarked og ikke minst for å bidra til stabilitet og sunnhet i skogen.

Avvirkningsvolum og hogstform.

Avvirkningspotensiale

Vurdering av driftsforhold er sentralt for å kunne vurdere det langsiktige avvirkningspotensialet på eiendommen. På Losby Bruk er det vesentlig innslag av terreng som er vanskelig å drive. Eiendommen har et samlet produktivt areal utenfor reservatene på 34.792 da. Av dette er 29.510 da vurdert som økonomisk drivbart.

Langsiktig hogstkvantumsberegning gjort basert på det drivbare areal viser følgende hogstpotensial pr 10-års-periode de kommende 100 år.

For inneværende 10-årsperiode viser prognosen et mulig årlig avvirningsnivå på ca 7.500 m³ salgsvolum, inklusive tynninger.

Dette hogstkvantum forutsetter bygging av ny skogsbilvei for å få tilgang til arealene i vestre del av eiendommen mot Elvåga.

Hovedhogster

Ordinær flatehogst benyttes for gran-arealer med høye middeldimensjoner, høy oppkvisting, liten alders- og dimensjonsspredning og arealer med antatt liten vindstabilitet. Større risiko i forhold til liten stabilitet aksepteres der hogstfeltene er lett tilgjengelige for opprydding av seinere vindfall.

Lukkede hogster i gran gjennomføres i der vi kan forvente tilfredsstillende stabilitet og foryngelse. Generelt er mulighetene for naturlig gjenvækst av gran gode på våre arealer. Omfanget av granskog egnet for lukket hogst på eiendommen er noe begrenset, blant annet på grunn av relativt lite tynning i tidligere år og dårlig veidekning. For å kunne øke omfanget av lukkede hogster må vi også øke omfanget av tynninger. Lukkede hogster i gran gjennomføres som skjermstillinger, småflatehogster og gjennomhogster, med uttak av de største dimensjoner. **Det er et mål at 1/3 av hogstarealet for hovedhogster skal være lukket hogst.**

I furuskog gjennomføres lukkede hogster/gjennomhogster på de svakeste boniteter. På bedre furuarealer benyttes frøtrestillinger. Spredte innslag av furu i grandominerte bestand gjensettes etter hogst for å bryte flatepreg, og gi grunnlag for naturlig foryngelse.

Store osper og seljer gjensettes ved hogst for å bryte flatepreg, og som bidrag til mangfold.

Furu settes igjen i grandominerte områder, for å øke furuandelen.

Tynningsstrategi

På eiendommen har vi ca. 15.900 da skog i hogstklasse III med tilfredsstillende tetthet. Om alt arealet skal tynnes og tynningen fordeles over en 30-årsperiode, vil det tilsi et årlig tynningsareal på ca. 530 da. Vi vil primært tynne i lett tilgjengelige arealer. For vanskelig tilgjengelige arealer, eller arealer med lang driftsveiaavstand, vil vi drive tynningsfritt. Vi planlegger for et årlig tynningsuttak i h.kl. 3 på ca. 1.000 – 2.000 m³. En del arealer vil ikke være aktuelle for tynning på grunn av terreng eller skogsituasjon. For å legge til rette for lukkede hogster vil vi stedvis ha behov for 2 tynninger pr. omløp, som vil omfatte noe tynning også i yngre hogstklasse 4, størrelsesorden 600 – 800 m³/år. Også tynningshogster er følsomme for terrengtransport, og forutsetter tilfredsstillende veidekning.

Det er et mål å kunne ha et årlig tynningsuttak på 1000-1500 m³ som langsiktig gjennomsnitt.

Veiplan

Eiendommen har totalt ca. 23.000 m skogsbilvei og 9.500 m bygget traktorvei. Veimengden på eiendommen er på 0,6 m/da. Normalt er det 1 m/da som anses optimalt, og som er det gjennomsnittlige nivået for skog på Østlandet. Veistrategien på eiendommen har opprinnelig bygget på at det skal være mulig å benytte islagte vann og tilfrossede myrer som transport-årer i tillegg til veisystemet. En stor del av gjenværende hoggbar skog ligger slik at uttransport må gå

over slike felt. Dette har bidratt til redusert avvirking i forhold til planlagt nivå. Det synes å være nødvendig å utvide veinettet, både med traktorveier og bilveier.

Vi har en spesiell utfordring knyttet til de vestligste deler av eiendommen. I utgangspunktet har disse områdene hatt svak veidekning, og den veiløsning som eksisterer, er i ferd med å falle ut på grunn av problemer med passering av damkronen på Nord-Elvåga, med moderne tømmerbil. Det er behov for å etablere en ny transportløsning for dette området, tilpasset dagens og morgendagens tømmerbiler. Vi har for dette planlagt en ny vei som tar utgangspunkt i Bjønnebetveien (Vestaveien) og går vestover fra denne mot Dammyra.

Skogkultur

Alle arealer som hogges på en slik måte at vi ikke kan forvente naturlig foryngelse med ønsket treslag, skal plantes. Planting gjennomføres primært innen ett år etter hogst, og senest innen 3 år.

Alle plantede arealer sjekkes etter 2 - 3 år om det er behov for suppleringsplanting.

Alle felt lagt ut for naturlig foryngelse sjekkes etter 5 år om det er behov for suppleringsplanting.

Fremmede treslag.

På eiendommen har det ikke vært plantet fremmede treslag de siste 30 år. Også før 1990 var planting med fremmede treslag relativt uvanlig på eiendommen. Det er noen bestand hvor det har vært plantet pinus contorta, og et mindre felt med Douglas-gran (*Pseudotsuga menziesii*). Plantingene har ikke gitt foryngelser av tilfredsstillende kvalitet, og noe av plantene er aktivt fjernet. Noe tas også ut i tynning. Det kan være gjenlevende enkeltrær som er oversett. I tillegg er det et juletrefelt med Normannsgran

Forekomst av fremmede treslag:

Teig	Best.	Treslag	Planteår	Areal	Merknad
1	40	Pinus Contorta	1976	110 da	
1	100	Pinus Contorta	1977	19 da	
1	309	Pinus Contorta	1978	20 da	
1	309	(<i>Pseudotsuga menziesii</i>)	1978	10 da	
1	29	Abies Normanniana	1999	6 da	Juletrefelt.

3. Miljøverdier.

Ulike miljøregistreringer og forskningsprosjekter på eiendommen har dokumentert relativt stor grad av biologisk mangfold til tross for begrenset andel eldre skog.

Reservater

Eiendommen er direkte berørt av Østmarka naturreservat som delvis ligger på eiendommens areal. Eiendommen grenser opp mot Ramstadslottet naturreservat.

I tillegg har vi på eiendommen 2 områder som er vernet gjennom ordningen med frivillig vern. Dette gjelder Styggvassdalen og Tretjernhøla.

Verneforskriftene angir her handlingsrommet. Ordinært skogbruk er ikke aktuelt.

MiS/Nøkkelbiotoper

Nøkkelbiotoper inklusive restaureringsbiotoper er registrert på eiendommen, første gang i 2004, og senest i 2023. Totalt er **1106 daa** registrert som nøkkelbiotopareal, fordelt på **20** lokaliteter. Nøkkelbiotopene utgjør totalt **2,8 %** av eiendommens samlede skogareal.

Nøkkelbiotopene er innlagt på kartet til denne planen.

Til hver biotop er skjøtsemulighet angitt. Hovedregelen er ikke-hogst.

Viltbiotoper

Viltbiotopene på eiendommen er definert primært fra følgende kilder:

- Egne informasjonen om viltbiotoper.
- Innspill fra «fuglemiljø», inklusive NIBIO.
- Innspill fra andre eksterne.

Viktige viltbiotoper er:

- Fiskeørnreder. Forekommer på eiendommen i relativt stort omfang.
- Hønsehaukreder. Få kjente lokaliteter på eiendommen.
- Leikområder for storfugl. Flere kjente på eiendommen.
- Spillplasser for orrfugl. Flere kjente på eiendommen.
- Gytebekker for ørret.

Av hønsefugl har vi både storfugl, orrfugl og jerpe.

Bestanden av storfugl oppfattes som relativt stabil, mens bestanden av orrfugl har gått tilbake.

Tiuleiker skal skjermes ved hogst, i den forstand at hogsten må tilpasses leiken, både for leiksentrum og omkringliggende områder.

Jerpelokaliteter skjermes ved hogst.

Stor salamander er registrert i Lustjern, Igletjern og Tretjerna. Disse sikres med utvidet kantsonnbredde ved hogst i nærområdene.

Langs Losby-elva er det registrert viktige insekt-biotoper, spesielt for øyenstikkere. Disse er særlig på den del som renner gjennom golfbanen og blir ivaretatt der.

Flere av vannene på Losby er gode fiskevann. Oslomarka Fiskeadministrasjon (OFA) har i henhold til avtale med Losby ansvaret for fiskestell og salg av fiskekort. Flere av tilsigsbekkene er viktige gytebekker. Utvikling og opprettholdelse av kantsoner langs disse bekkene blir spesielt viktig.

Viktige gytebekker er:

- Bekken fra Mortvannsåsen mot 3-tjernhøla og videre til Skålsjøen.

- Djupdalsbekken
- Halsjøbekken
- Bekken fra Tappenbergvann til Midtre-Krokvann.
- Bjørtjernbekken

Av store rovdyr har vi på Losby ulv og gaupe. Bjørn kan forekomme, men dette er langt mer sjelden. Vi har sannsynlig vis ikke hatt overvintring av bjørn på Losby Bruk de siste 20 år. For store rovdyr forholder vi oss til statlig regelverk.

Av hjortedyr har vi elg, hjort og rådyr. Elgstammen er vesentlig påvirket ulv i området. Elg og hjort forvaltes i samsvar med egne godkjente forvaltningsplaner.

Forekomster av rødlistearter

Forekomster av rødlistearter er vurdert ut i fra konkrete registreringsresultater på eiendommen under den gjennomførte nøkkelbiotopregistrering, og undersøkelser mot arts-databanken og de informasjonen som der er tilgjengelige.

Fore de fleste forekomster av relativt stedfaste arter, er det sammenfall mellom reservater, nøkkelbiotoper og registrering, slik at forekomster utenfor reservatene langt på vei blir sikret gjennom ivaretagelse av nøkkelbiotopen.

Eneste kritisk truete art er åkerrikse. Denne er registrert i overgangen mellom skog og golfbaneareal.

Det er etter år 2000 registrert 3 ulike arter i kategorien «kritisk truet (CR), henholdsvis hettemåke, ulv og lomvi. Ingen av disse artene fordrer spesielle hensyn knyttet til skogbruk.

Det er tilsvarende funnet 16 ulike arter i kategorien “sterkt truet”. Dette er 6 billearter, 3 sopparter (kjuker), en lavart, to blomsterarter (Solblom og krypjonsokkoll), et edelløvtre (ask), en vannlevende art (Edelkraps), og 2 pattedyr (Gaupe og Storflaggermus). Der det er aktuelt er disse forekomstene i stor grad fanget opp av nøkkelbiotoper.

Ved hogstplanlegging blir artsdatabankens hjemmeside sjekket for nye funn.

Forekomster av utvalgte naturtyper

Det er ingen registrerte utvalgte naturtyper på eiendommen.

3.1 Skogarealer med spesielle verneverdier (HCV).

I henhold til norsk FSC® standard (NO 9.1.1) skal forekomst og status for områder med de følgende høye bevaringsverdier (HCV) identifiseres, vurderes, kartfestes og dokumenteres ved å benytte den beste tilgjengelige informasjonen i henhold til

- Skogområder av internasjonal eller nasjonal verneverdi som følge av høy konsentrasjon av viktige livsmiljøer, som nøkkelbiotoper, og/eller registrerte rødlistearter, inkludert prioriterte arter, ansvarsarter, og endemiske arter (HCV 1, HCV 3);*

- b) Større sammenhengende (> 50 km²) skogområder som har en mer naturlig og urørt utforming enn de fleste andre skogområder, inklusive skogområder som omfatter identifiserte intakte skoglandskaper (IFL) (HCV 2);
- c) Nasjonalt og internasjonalt viktige våtmarksområder (HCV 1, HCV 2, HCV 3);
- d) Nasjonalparker og naturreservater (HCV 1, HCV 2, HCV 3);
- e) Landskapsvernområder (HCV 6);
- f) Naturtyper og habitater av internasjonal eller nasjonal verdi, inkludert utvalgte naturtyper (HCV 3);
- g) Skog med spesielt høy alder på trærne og stor grad av økologisk kontinuitet (HCV 3);
- h) Skog som er viktig for å forhindre eller begrense risiko for ras eller snøskred, eller forurensning av drikkevannskilder (HCV 4);
- i) Fjellskog med mye hengelav tilgjengelig for reinbeiting i reinbeitedistriktene (HCV 5);
- j) Lokalteter med automatisk verna kulturminner og kulturmiljøer (HCV 6).

På Losby Bruk er det områder i kategoriene a, c og g, som er aktuelle. Områdene i kategori c, er også fanget opp i områdene under kategori a og c.

Disse arealer er kartfestet og utgjør for eiendommen følgende arealer:

Arealkategori	HCV	Areal totalt (Produktivt)	Areal uten hogst	Areal hvor tilpasset hogst aksepteres	Beskrivelse
Skog vernet etter naturvernloven/naturmangfoldloven som nasjonalparker, barskogreservater eller naturreservater.	1	3019 da 235 da 462 da	3019 da 235 da 462 da	-	Areal som inngår i Østmarka naturreservat. Tretjernhøla naturreservat Styggvassdalen naturreservat
Arealer registrert som nøkkelbiotoper eller MiS-biotoper.	3	1106 da	1106 da		Nøkkelbiotoper
Sum		4 882 da	4 882 da		
Andel av samlet areal		12,4 %	12,4 %		

Bevaringsnettverk

Ettersom summen av naturreservat og nøkkelbiotoper overstiger 10 %, anses dette som bevaringsnettverket, i samsvar med norsk FSC[®] skogstandard krav.

NO 6.5.5 *Representative naturtyper i kombinasjon med andre komponenter i bevaringsnettverket omfatter minst 10 % av hele forvaltningsenhetens areal.*

Samt kravpunkt 23 om Biologisk viktige områder, i norsk PEFC standard for bærekraftig skogbruk.

Konflikt mot andre interesser.

Ivaretagelse av biologisk mangfold er i naturlig konflikt mot økonomisk skogbruk, spesielt der nødvendig tiltak er skjerming mot hogst. Der hensyn kan ivaretas gjennom tilpassede hogstformer blir ulempene vesentlig mindre.

Vilthensyn som kan sikres gjennom tilasset hogstform og økt tynningsaktivitet representerer også et økonomisk tap for virkesproduksjonen, men kan tilpasses slik at tapet begrenses.

Der hensyn kan sikres ved gjensetting av vanskelig tilgjengelige områder eller arealer med lav rotnetto blir faktisk kostnad minimalisert. Dette er det muligheter for på Losby.

Det vil kunne bli et motsetningsforhold mellom spesielt tilrettelagt friluftsliv og miljøinteresser med ønske om minst mulig inngrep og naturslitasje. På Losby har vi omfattende og svært varierte friluftaktiviteter og må avveie interessene.

Mål for ivaretagelse.

Det biologiske mangfold på eiendommen skal søkes opprettholdt, med spesiell vekt på forhold eller forekomster som er spesielt for denne eiendommen.

Viltbestanden på eiendommen skal søkes opprettholdt, og tilstrebes øket for storfugl.

Hjorteviltstammen skal opprettholdes. Vi skal ta hensyn til viktige beite-treslag som rogn, osp og selje ved ungsogpleie.

Strategi eller konkrete tiltak.

Nøkkelbiotoper og restaureringsbiotoper bevares og skjøttes i samsvar med anbefaling fra biolog.

Store osper og seljer på eiendommen skal settes igjen ved hogst, delvis for å bryte flatepreget, og delvis for å sikre ospene som viktig leveområde for insekter og sopp.

Vanskelig tilgjengelige områder kartfestes og trekkes ut av hogstplanene.

Aktiv tynning gjennomføres for blant annet å styrke vekst i mark og buskskikt.

Kantsonene mot de viktigste gytebekkene og vann med påviste salamanderforekomster skal spesielt sikres.

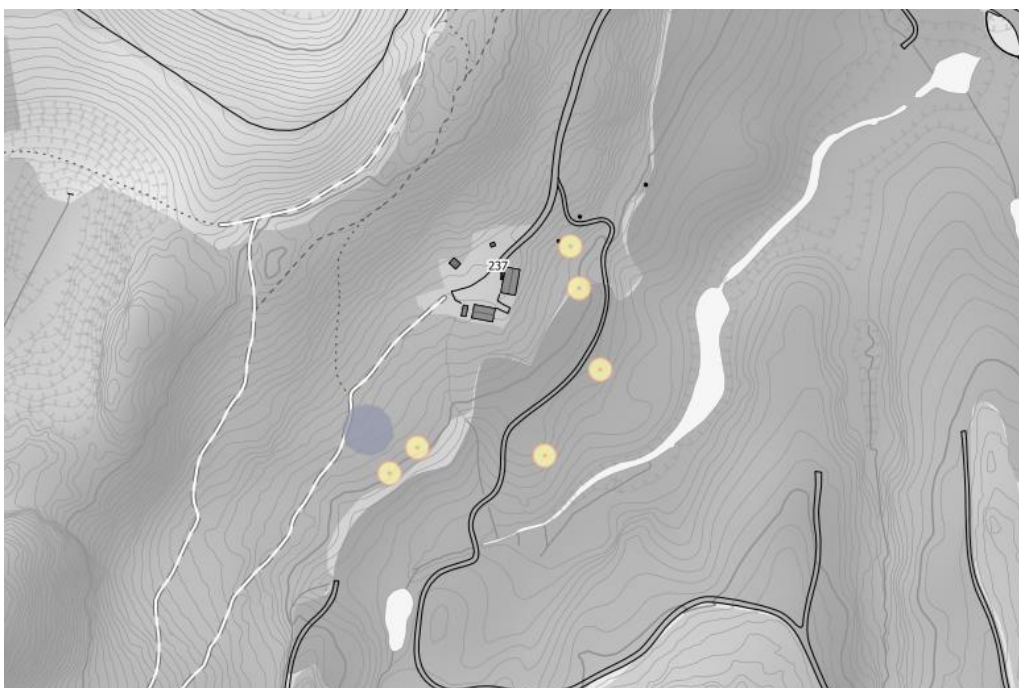
Kyllingbiotoper for storfugl skal ikke flatehogges.

4. Kulturminner

Automatisk fredet

Spør etter virksomhet fra før reformasjonen (År 1536) er automatisk fredet. På Losby Bruk er dette er først og fremst gamle rydningsrøyser som ligger i utkanten av dagens innmark.

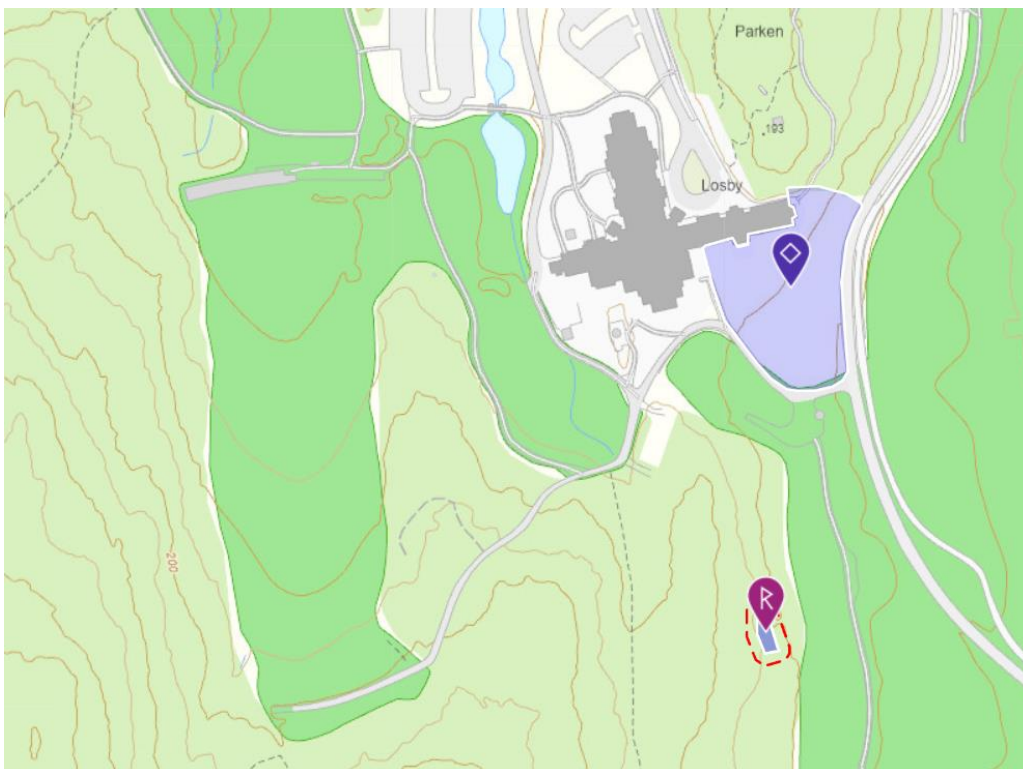
Lokalisering rundt plassen Lia, fremgår av kartutsnittet nedenfor. Disse bekrefter at det har vært bosetning her i mer enn 500 år

Også nord for det gamle bruket på Øst-Mork er det registrert rydningsrøyser og et gammelt steingjerde, som dokumenterer gammel bosetning. Dette er også forekomster som er automatisk fredet.

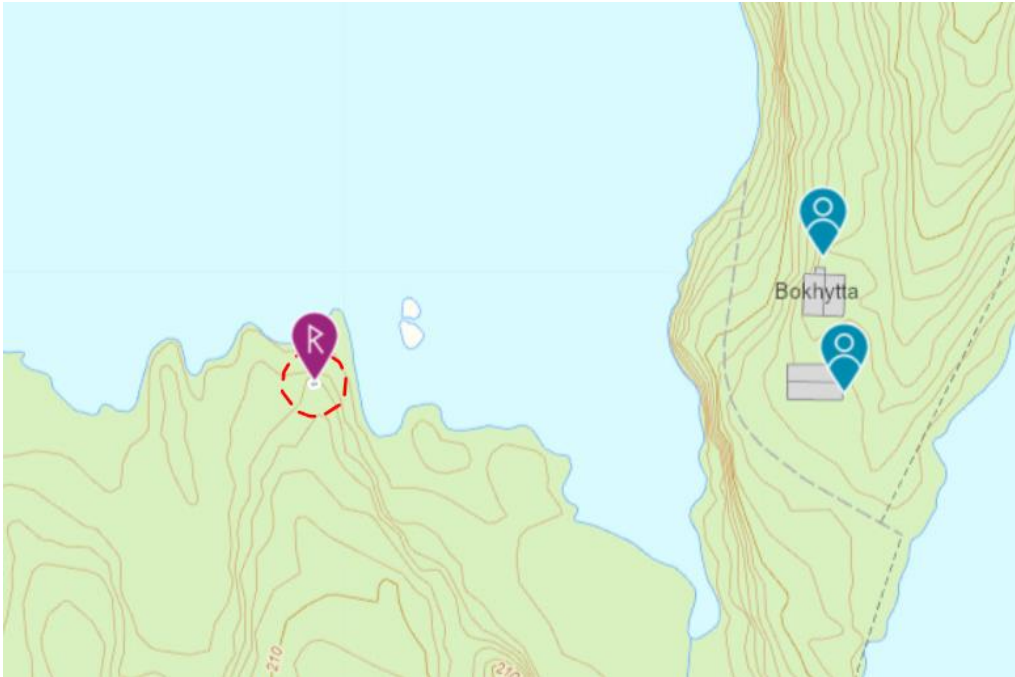
Det er videre spor etter et gammelt steinbrudd ca. 150 m sør for hotellet, jfr. utsnittet nedenfor. Det er en del usikkerhet knyttet til alder på dette, men det er klassifisert som automatiske fredet, og skal hensyntas ved drift i området.

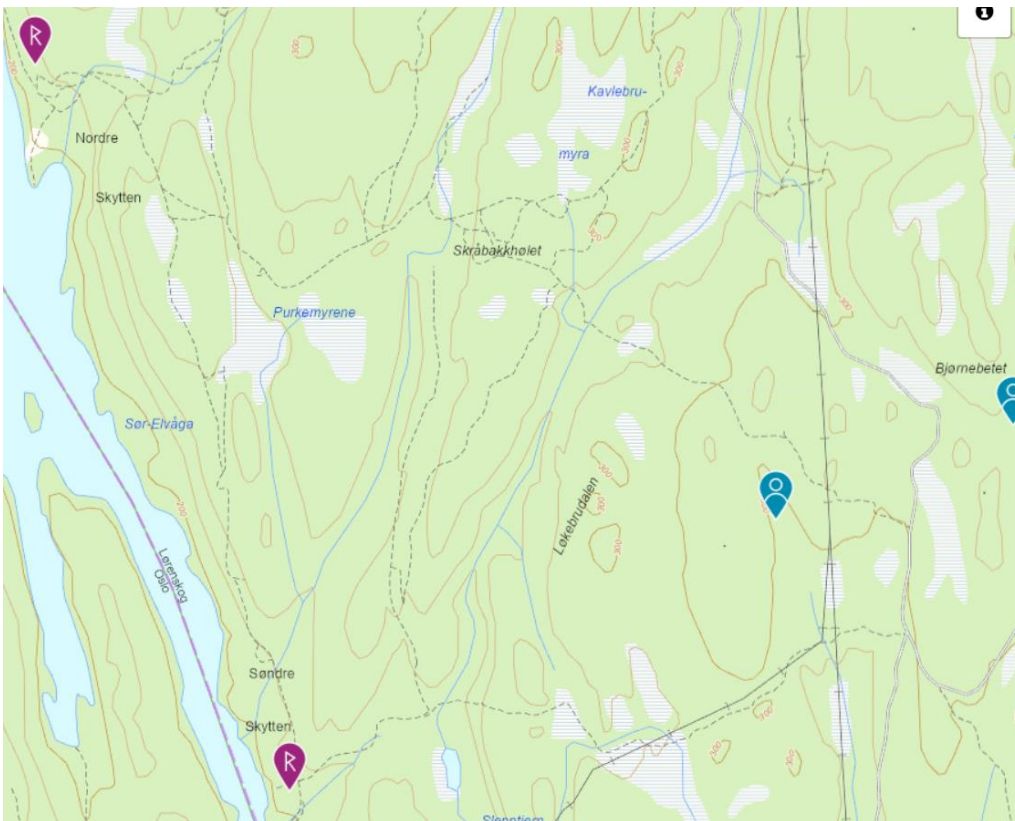
Og rester av et gammelt veianlegg (hulvei) mot den østre del av golfbanen, jfr utsnittet nedenfor.

Det er i tillegg et steinalderfunn (flint) inne i reservatet på en tange sør i Nordre Krok vann. Bygningene ved Tappenberghytta (Bokhytta) er også registrert som krigsminner. Disse fornminnene ligger i utkanten av arealer som er aktuelle for skogbruk, og vil bli hensyntatt.

Henholdsvis søndre og nordre Skytten, som begge ligger rett øst for Elvåga, er gamle plasser som har noe uklar vernestatus, men bør hensyntas ved drift.

Andre kulturminner

Eiendommen har drevet næringsvirksomhet i 250 – 300 år. Det finnes en rekke spor både rundt bygningsmassen ved innmarka, og for øvrig i skogen som dokumenterer denne virksomheten. Opprettholdelse av et aktivt skogbruk blir på denne bakgrunn i seg selv en bevaring av et kulturminne i form av en forstlig drevet skog som et kulturlandskap.

Viktige historiske spor etter denne virksomheten er:

- Damanlegg for tømmerfløting
- Tømmerrenner
- Heste-veier, til dels steinsatte.
- Fundament og vasshjul til den gamle oppgangssaga.

Det er også spor etter den gamle jordbruksvirksomheten i området, ved tufter etter gamle skogsetre.

Vasshjulet er gitt til Lørenskog kommune, som har dette som symbol i kommunevåpenet.

Fløtningsinnretninger skal i størst mulig grad bevares, innenfor hva som er mulig økonomisk og sett i forhold til de krav og begrensninger som følger av vassdragsloven.

Det var en del illegal virksomhet knyttet til flykningeruter og motstandsarbeid fra krigsårene 1940 -45, på Losby bruk sitt areal. Der det er synlige spor av dette, skal det hensyntas ved drift.

Historisk har det vært setring på skogen, og vi har rester etter gamle seterhus. Disse skal ivaretas ved drift eller annen aktivitet i skogen

Konflikt mot andre interesser.

Konfliktene mot annen bruk er begrenset. I forhold til skogbruk er hovedinteressen primært å unngå ødeleggelse ved hogst og spesielt terrengtransport av tømmer. Hogst kan i noen grad bidra til å fremheve kulturminneverdiene.

Mot friluftsliv kan det være en tosidig effekt, ved at forekomstene i hovedsak er et interessant innslag. Derimot vil ivrige turister og souvenir-jegere i noen grad representere en spesiell slitasje.

Enkelte tiltak kan være svært kostnadskrevenne, og nytten må vurderes opp mot kostnaden.

Mål for ivaretagelse.

Alle automatisk fredete forekomster skal ivaretas.

Spor fra tidligere jord- og skogbruksvirksomhet skal bevares så fremt dette ikke kommer i direkte konflikt med dagens næringsvirksomhet, og ligger innenfor hva eiendommen med rimelighet kan bære.

Strategi eller konkrete tiltak.

Kulturminnene skal tydeliggjøres på skogbrukets driftskart for å redusere risiko for utilsiktet ødeleggelse.

Ved identifisering av større tiltak skal muligheter for ekstern finansiering undersøkes.

5. Friluftsliv

Eiendommen ligger i et mye benyttet område for friluftsliv. Befolkingskonsentrasjonene øst for Oslo mot Lillestrøm har eiendommen som en sentral innfallsport mot Østmarka. Omfattende boligbygging sentralt i Lørenskog de siste år, har bidratt til vesentlig økt bruk av området for friluftsmål.

Stier og løyper

På eiendommen er det et tett utbygget nett av stier og løyper som i tillegg til eiendommens veinett blir benyttet av ulike brukergrupper for friluftsliv, med ulike ønsker og behov som:

- Organiserte pensjonistgrupper.
- Langdistanse turgåere/skiløpere.
- Skoleklasser.
- Barnefamilier med barnevogn.
- Ryttere fra ridesenteret.
- Syklister.
- Golfspillere.
- Jegere
- Fiskere
- Kanopadlere
- Personer med bevegelseshemminger.
- M.fl.

Det er en utfordring å organisere trafikken slik at alle gruppers interesser i rimelig grad blir ivaretatt, samtidig som dette ikke i vesentlig grad går ut over interessene til de fastboende og næringsinteressene på eiendommen.

Kanopadling.

Vassdraget på Losby er velegnet for kanopadling som følge av at vannene i stor grad henger sammen, og en kan komme langt inn i marka fra innfallsporten ved Mønevann. Kanopadlingen fører til stadige forespørsler om å få frakte kano inntil Mønevann med bil. Vår hovedregel vil være at kanoer skal trilles inn.

Jakt

Jakt er både en næringsvirksomhet og rekreasjonsaktivitet for et vesentlig antall utøvere. Størrelsesorden 150 personer driver jakt i noe omfang på eiendommen årlig. Jaktseasonen starter med bukkejakt og gåsejakt i august. Elgjakten går fra 5. oktober til 30. november (har variert fra år til år). Hjortejakt går parallelt med elgjakt. I de første 2 ukene av elgjakten er det kun elg- eller hjortejakt. For øvrig praktiseres fellesjakt. For arealet i Lørenskog kommune drives ikke elgjakt i week-enden av hensyn til øvrig friluftsliv. Vi har egen godkjent driftsplan for elgforvaltningen som angir mulighet for å felles inntil 11 dyr/år. Avskytingen de siste år har vært noe lavere. Gjennomført beiterregistrering i 2022 viser at beitetrykket fra elg er bærekraftig.

Jakten forvaltes av eiendommen selv, men i samarbeid med de øvrige skog og utmarkseiendommer i kommunen og Østmarka totalt sett gjennom Østmarka elgregion samt Lørenskog jaktsameie for småvilt.

Fiske

En del av vannene er attraktive fiskevann. Fiskestell følges opp av OFA.

Vi har flere viktige gytebekker. Disse skal spesielt sikres ved hogst, slik at kvaliteten som gytebekk opprettholdes.

Vurdering av verdier.

Områdets betydning for friluftsliv og rekreasjon er som følge av eiendommens beliggenhet svært høy. Dette er relativt sett den viktigste verdi ut over næringsvirksomheten, og det som sterkest skiller denne eiendommen fra andre eiendommer på Østlandet. Der friluftsinnteresser kommer i konflikt med miljøinteresser vil det være aktuelt å prioritere friluftsinnteressene.

Konflikt mot andre interesser.

Mot skogbruk vil friluftslivet ha mulige interessemotsetninger med hensyn til brøyting av bilveier om vinteren, unødvendig bilkjøring på veiene, skjemmende kjøreskader etter drift, bruk av gamle driftsveier som turstier, som skaper konflikt når driftsveiene tas i bruk. Arealbruk for stier og løyper vil i noen grad medføre tap av skogproduksjon. Ønsker om å holde løyper og stier lite berørt av skogbruk vil tilsvarende medføre noe kostnader, og omfanget må tilpasses denne konsekvens.

Mot kulturminner, kan mulig slitasje være et problem, men kulturminner vil stort sett være et interessant element for friluftsliv.

Mot miljø vil vi ha mulige interessemotsetninger med hensyn til kantsoner mot vassdrag, ønsker om ryddighet og fremkommelighet i skogen, tilrettelegging i sårbare områder.

Mål for ivaretagelse.

Eiendommen skal opprettholdes som et attraktivt område for friluftsliv av ulike kategorier, med spesiell fokus på tilpasning til mange typer av brukere.

Både betalt rekreasjon i form av jakt og tilrettelagte produkter og fri bruk av allemannsretten skal kunne utvikles på eiendommen.

Strategi eller konkrete tiltak.

Omfanget av stier og løyper holdes på dagens nivå. Ønsker om nye løyper, må erstattes av tilsvarende nedlegging.

Tilstrebe fellestraseer for driftsveier, turstier og løyper, for å begrense det totale omfang av tilrettelagte traseer.

Bevaring av skogbilde på koller og åsrygger, gjennom tilpassning av flateutforming og hogstføring.

Opprettholde aktiv bomming av skogsbilveiene.

Begrense kjøringen inn til Mønevann.

Samle driftene de enkelte år slik at flest mulig bilveier kan snø igjen og benyttes som skiløypetraseer.

Videreføre tilrettelegging for organisert og sikker rasting og eventuell bålrensning, gjennom oppsetting av åpent tilgjengelige gapahuker med tilrettelagt bålrensning på utvalgte steder. Sørge for hurtig utbedring av kjørespor etter tømmerdrifter, når dette er nødvendig.

Begrense størrelsen på hogstflatene, og øke omfanget av lukket hogst, i samsvar med skogstandardens krav til bynære skoger.

6. Annen arealbruk.

Drikkevannskilder

Drikkevannskildene på eiendommen er i ferd med å bli avvirket, og legger ikke lenger noen føringer på annen bruk.

Utmarksbeite

Det er tilnærmet ingen bruk av arealene til utmarksbeite.

Vannkraft.

Vassdraget er p.t. ikke utnyttet som kilde for vannkraft. Det har tidligere vært et minikraftverk ved Mønevann, som det kan være aktuelt å bygge opp igjen, men det er p.t. ingen konkrete planer om dette.

Ingen spesielle behov for mål eller strategier.

7. Sammenfatning av mål og tiltaksplan.

På basis av foregående sektorvise vurdering kan følgende policy, mål og strategier oppsummeres for forvaltning eiendommen.

Overordnet policy:

- Skogbruk*
- Drive eiendommen i samsvar med norsk PEFC og Norsk FSC® standarder for bærekraftig skogbruk.
 - Holde et jevnt hogstkvantum på gjennomsnittlig 6000 m³ pr. år, inntil dette kan økes permanent.
 - Opprettholde lønnsomheten i den tradisjonelle skogbruksvirksomheten.
- Miljø*
- Bevare det biologiske mangfold på eiendommen.
 - Opprettholde viltbestanden.
- Friluftsliv*
- Eiendommen skal opprettholdes som et attraktivt område for friluftsliv av ulike kategorier, med spesiell fokus på tilpasning til større mangfold av brukere.
 - Både betalt rekreasjon i form av jakt og tilrettelagte produkter og fri bruk av allemannsretten skal kunne utvikles på eiendommen.
- Kulturminner*
- Alle automatisk fredete kulturminner skal ivaretas.
 - Spor fra tidligere jord- og skogbruksvirksomhet skal bevares, så fremt dette ikke i vesentlig grad kommer i konflikt med dagens næringsvirksomhet.

Mål og strategier

Disse hovedmål er materialisert til følgende konkrete mål og strategier for forvaltning av eiendommen (flere tiltak vil støtte flere hovedmål):

- Opprettholde andelen skog i hogstklassene 4 og 5 på eiendommen gjennom vesentlig lavere avvirking enn årlig tilvekst, høy tynningsandel og bruk av lukkede hogster der forholdene ligger til rette for dette.
- Holde en årlig tynningsaktivitet for å legge forholdene til rette for økt bunnvegetasjon og på sikt økt omfang av lukkede hogster.
- Øke veitettheten på eiendommen slik at omfanget av terrengtransport og kjøreskader kan reduseres.
- Opprettholde en løvandel på eiendommen er på ca. 15 %.
- Store osper og seljer gjensettes ved hogst for å bryte flatepreg, og som bidrag til mangfold.
- Kantsonene mot de viktigste gytebekkene og vann med påviste salamanderforekomster skal spesielt sikres.
- Reirtrær for fiskeørn og andre rovfugler skal unntas fra hogst, med nødvendige kantsoner.
- Kyllingbiotoper for storfugl skal ikke flatehogges.
- Bevaring av skogbilde på koller og åsrygger, gjennom tilpassning av flateutforming og hogstføring.
- Opprettholde en restriktiv politikk med begrensning av bilkjøring på skogsbilveiene, gjennom aktiv bomming og tydelig skilting.
- Samle driftene de enkelte år slik at flest mulig bilveier kan snø igjen og benyttes som skiløypetraseer.
- Sørge for hurtig utbedring av kjørespor etter tømmerdrifter, når dette er nødvendig.

8. Konkret handlingsplan

Tiltak	Frist
Øke andelen lukkede hogster til 1/3 av arealet for hovedhogster.	31.12.2026
Bygge traktorvei for tilgang til området ved Malmeren.	31.12.2026
Starte bygging av skogsbilvei for enklere tilgang til områdene sør og vest for Halsjøen.	31.12.2026
Øke årlig tynningsaktivitet til minst 1000 m ³ som gjennomsnittlig nivå pr år.	31.12.2026